

Передплата

«РУСЛАНА» вилосить:

в Австрії:

за цілий рік . . . 30 кор.
в пів року . . . 10 кор.
на чверть року . . . 5 кор.
а місяць . . . 1-70 кор.

За границю:

цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків

Поодинокі числа по 10 сот.

РУСЛАНА

«Виреш ми очі і душу ми виреш; а не возьмеш млости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Руславогих псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що для крім неділь і руских свят о 5½ год. пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 1. пл. Дзямбровського (Хорунщини). Експедиция місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламациі неопечатанє вільні від порта. — Оголошенє звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надсланим» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 сот. від стрічки.

Голос до розваги над нашими народними відносинами.

Проф. Богдан Лепкий, широко звісний наш письменник, котрого лист недавно оповістили ми з нагоди напасти «Діла» на радн. Ол. Барвіньського, відозвав ся ще раз в сій справі, і висловив такі влучні погляди, що задля загальної ваги подаємо сей голос до відомости прилюдної для розваги над нашими народними відносинами. Ось се письмо, звернене до радн. Ол. Барвіньського:

Краків, 23/4 1907.

Високоповажаний Пане Раднику!

Я жалую, що пишучи скоро і коротенько, не написав усього, що можна було в тім ділі написати. Жалую, що не згадав я про злі наслідки помітування заслуженими одиницями та легковажного шарпаня їх чести і доброї слави. Через те не оден зражуєть ся, не оден зневірюєть ся, багато відстає від поважної роботи і гонить за легким розголосом а загал, той широкий загал, на котрім хочемо нашу будучність строїти, баламутить ся.

І мало у нас таких сильних і непохитних характерів, котрі потрапили б не оглядати ся на нічо, а йти за голосом власного розуму і совісті, по дорозі, яку вважають найлучшою та найп'ямійшою.

Словом з такого поступованя виходить багато шкоди, а ніякого хісна.

Я знаю, що навіть у такого народу як наш під теперішню пору мусить бути всілякі напрямки і партії, значе, що ті ріжнотанітні табори мусять поборювати себе взаїмно, бож така мудро ведена борба є запорукою невпинного поступу, але думаю, що в тій домашній борбі не вільно вживати такої поганої зброї, як брехня і клевета, а передовсім не вільно починати межусобиць для самолюбства поганого, для розголосу хвилевого, для наживи ненаситної.

Мені приходить на гадку вірш покійного мого Батька, в котрім кажець ся:

«Шануйте память всіх ваших героїв [людей,

Всіх ваших жертв і праці і [жизні і слова!

Серце їх чисте най беть ся згід ва- [ших грудий

Іх слово правди — най буде [вам вічна розмова».

На жаль в нас не шануєть ся ані героїв праці, ані будівничих народного життя, ані заслужених митців науки і штуки — нічо. Куліш — зрадник, Шевченко — неук, Костомарів — московский віхоть, словом — хто трохи тільки піднімаєть ся висше загального уровені, того по голові — калать.

Се єсть якесь погане хижацтво все одно, політичне чи патріотичне, наукове

чи літературне, досить, що розбій на гладкій дорозі, проти котрому треба рішучо виступити без огляду на те, чи гонить ся чоловіка зі своєї «партії», чи з чужої. Бо коли ні — то може наступити моральна анархія, яка відбила би ся вельми сумно на нашім культурнім житю.

Дуже жалую, що працюючи тепер над терміновими роботами, не можу моїх гадок подати в журналістичній формі, а висказую їх доживочно.

З глубоким поважанєм
Богдан Лепкий.

Німеччина супротив за- границі.

З великим зацікавленєм дождано розправи в німецькім парламенті над етатом канцлера німецького Союзу і державної канцелярії, в якій ладили ся ріжні сторонництва порушити справу заграничної політики німецької держави. Отже вчєра увійшла ся справа на дневний порядок а дискусія достатчила деякі цікаві дані.

Пос. гр. Гертлінг (центр) зазначує як найважнійший факт в міжнародній політиці систему окружаня (Einkreisungs-Politik), примінювану англійским королем супротив Німеччини. Чи справді маємо бояти ся внаслідок сєго тривалої непри-

Остання ніч Юди.

Члена французської Академії Еміля Гьбгарда, подав перекладом Олександр Барвіньський

(Ковець).

Люди, що товпились коло римської сторожі, пірвали Юду з собою. Але богато з тих людей, що домагали ся вивольу Вавави, зрозуміли слова сотника. Юда почув тривожний, глумливий гамір і звернув обережно, повільною ходою в пусту уличку.

— Чи ж я для всіх начеб заражений чумою? промовив він.

Опісля хотів він вертати домів, що би спокійно подумати про теперішність і будучину. Але ось тут познав він у громадку жєнщин і хлопців, котрих погляд злякав єго. Він пізнав хлопців, що перед трема днями кидали цвєти і вітки при вїзді з Витанії у Єрусалими і співали: Осанна! Сину Давидів, змилуй ся над нами! Осанна!

Юда змінив отже напрям і пішов в сторону міських мурів. Але хлопці бігли за ним і проклинали єго імя. Він при-

скорив свій побіг і серед проклонів хлопців, котрі за ним бігли, утік на торговичю, де зібрали ся селяни й пастухи, що прийшли з Галилеї.

Юда! Юда! — кричали хлопці.

— Юда! Юда! — відкликували ся Галилейці. — Смерть єму! смерть єму!

Понуривши голову, закутаний в плащ, цькований собаками, утікав він серед гряди каміня і бояв ся страшним способом тут згинуту, затривожений, що можуть єму забрати єрїбняки. Нараз побачив він широко відчинену браму Єрусалимску. Розначливим скоком стрибнув Юда скрізь отвір. Думаючи, що може говна кидуту ся на Голгофту, що би відбити царя Юдейського поспішкам, звернула сторожа свої копї проти народу, що би єго спинити.

Юда утікав у блискучі від сьвітла царини камінистим низом, ярами бистрих рівчаків, хребтами нагих горбів. Він біг навманя, то в напрямі гір, то до озера, то знов в напрямі Тиверияди і Самарії, Вефлєму або Содоми. Одною думкою, одною тривогою переняв ся він: він пропащий, за ним, вірним цісарєви і Мойсе-

єви слїдкують як за диким звїрем, де найде він сєгодня захист в смертній тривозі? Яку долю дасть єму завтрїшній день на все єго житє?

Коло полудня присїв він в тїни скалистого муру; але як же зачудував ся, коли після довгого побігу, побачив перед собою зовсім близько грізний вид Єрусалиму. Там на вершкє холма, недалеко міста, видно було римских комонників, троха дальше громадку сумовитих чоловіків, жінок і дїтий. Се був дивний, пестрий образ, в котрий він вліпив очі. Але понад копіями і шєломами Римлян стрємили три хрєсти до неба, а на кождім з них був за руки і ноги пригвожджений чоловік. Юда пізнав Кальварийску гору; на найвисшім хрєсті, з похиленою головою, увіччаною терновим вінцем, боров ся Ісус із смертю. А коли комонники спускали ся вже до Єрусалиму, побачив зрадник у ніг царя Юдейского жєнщину на вколїшках, а докола хрєста, лицєм до землі простягнених покїрних учеників і дїтий.

Він знов уже отямив ся, бо сей вид додав єму розради за богато горя Пи-

язни Англії і Франції? Так зле не є — відповідає бесідник — король, се все таки тільки одиниця, а від неї до цілого народа ще далека дорога. Пос. Фінклер (консерватист) бажає, щоби гаґська конференція перейшла до дневного порядку над жаданем ограничення оружень, що до яких Німеччина мусить мати зовсім вільну руку задля удержання великодержавного становиска німецького народа. Те саме заявляє і пос. Банерман, який підносить, що неприязний настрій супротив Німеччини остає в звязи зі скорим зростом їх сили і торговельної конкуренції. Англійско-німецька війна на мори була би для нас божевілєм. Ми не хочемо війни, а коли політичні інтриги відокремлять Німеччину, то она знесе се з почутєм гордості (браво!).

В дальшій дискусії забрав голос канцлер гр. Білов. В справі гаґської конференції зазначив, що в kwestії розоруження нехай ведуть дискусію ті держави, які надіють ся по ній успіху. (Велика веселість і одобрення). В справі зізду в Гаєті уважає канцлер зовсім природним, що в хвилі коли англійський король вступив на італійську землю, привитав єго італійський монарх. Приязні відносини Італії до Англії тривають ще від часу, коли она досягнула свою національну єдність, однак се відношене зовсім не загрожує звязи тридержавного союзу. В мароканській kwestії змагає Німеччина тільки до рівноправности міжнародної економічної конкуренції. Межи Англією а Німеччиною нема спірних kwestій, бо і в Перзії Німеччина жадає тільки економічної свободи без жадної скритої гадки.

Пос. Фальшар (соціаліст) уважає теперішне положенє вислідом безнастанних оружень, а хотай клич до ограничення оружень піднесений Англією представляють як лапку на Німеччину, то всеж таки було би політичною і тактичною похибкою, колиб ся послідня усунула ся від дискусії над розоруженнями.

По дальшій єще довгій розправі закінчено наради над заграничною політикою, а нині парламент буде дальше вести дискусію над етатом канцлера держави.

З російської думи.

По бурливім засіданю в понеділок, на яким часть правиці, а також дехто з лівиці і всі міністри вийшли з салі з причини атаків соціалістів на корону і армію, прийшло ві второк, при дальшій дискусії над контингентом рекрута до нових, вельми бурливих сцен, які прийняли подекуди скандалічну ціху майже кулачної бійки. По скінченю дискусії дума прийняла предложене правительства в справі конгінгенту рекрута 193 голосами против 123. Богато послів здержало ся від голосованя; Поляки голосували за предложенєм.

По полудни відбуло ся явне засіданє думи, на яким палата ухвалила передовсім шість мільонів рублів для голодуючих, потім ухвалила інтерпеляцію в справі заряджень правительства в цілі підпираня еміґрації селян до Сибіру. Відтак соціалістичні послы поставили внесене на уділенє нагани президентови палати Головінови за єго поведене на тайнім засіданю. Головін відказує відчитаня сего внесеня і не хоче уділити голу соціалістам. Се викликало неприязні вигукуваня на крайній лівиці. З лівиці ставлять внесене, щоби на дневний порядок взяти справу знесеня полевих судів. Правиця протестує против сего і виходить з салі. Внесене взято мимо сего під наради і по переведеній дискусії, палата одноголосно ухвалює знесенє полевих судів, — після чого президент з браку комплету замкнув засіданє о год. 7 вечером.

В ночи з понеділка на второк відбула міністерияльна рада надзвичайне засіданє, на яким мало прийти до ріжни-

ці поглядів межи Столипіном а міністром війни Шваненбахом в kwestії розвязаня думи. Міністер війни мав заявити, що цар розвяже думу, коли она не прийме предложеня — про рекрутів і коли Вірмена, посла Сурацова не усуне ся з думи, если він не цофне своїх обид против армії, бо цар не позволить на те, щоби армію зобиджувано.

Берлинський Local Anzeiger доносить, що Столипін був на другий день на аудієнції у царя і здав єму справу з подій на обох засіданях думи. Цар був дуже обурений, але оставив Столипінови децизію що до дальшої судьби думи. По аудієнції Столипін заявив Головінови, що не має наміру розвязати думи.

Новинки

— Календар. В пятницю: руско-кат.: Велика Пятниця; римо-кат.: Найдене ч. Кр. — В суботу: руско-кат.: Дезидерія; римо-кат.: Фльоріяна муч.

— Страстні псалми. Мішаний хор Читальні «Просвіти» на городецькім передмістю у Львові відспіває в архікатедральній церкві св. Юра в Велику Пятницю о год. ців до третої страстні псалми: 1) Бортнянський: «Благообразний Йосиф». 2) Григорев: «Приклони Господи». 3) Лірия: «Услыши Господи молитву мою». 4) Бортнянський: «Скажи ми Господи кончину мою».

— Великодні богослуженя в Успенській церкві у Львові. В Велику Пятницю: Царські Часи о 9 год, потім Вечерня, обхід з Плащаницею і проповідь; надгробна Утренья о 7. год. вечером. В Велику Суботу: Літургія св. Василия Великого о 11. год. В свѣтлу Неділю: воскресна Утренья о 4. год. рано, Літургія о 8 год. Вечерня з проповідію о 5. год. В свѣтлий понеділок і второк богослуженє як звичайно о 6, 10, і 4. години.

— Руский язык урядовий ухвалили завести дальше отєї громади: Краснопуца (пов. Берешаня 33), Смільно (пов. Броди 25), Надїтичі (пов. Жидачів 25), Фільварки (пов. Золочів 26), Іспас (пов. Коломия 24), Пасічна (пов. Надвірна 16), Хишевичі (пов. Рудки 20), Шляхтинці (пов. Тернопіль 48). Разом доск 1379 громад.

лат пімстив ся за него. Вжеж пророки переносили більше наруги народу, жорстокостей володарів. Деякі з них заплалили кровю за ревність для Божої справи. Він покине вправді Юдею з соромом і наругою, але живий і з повним гаманцем. З ним не буде так, як з Ісаєю, котрого розпиловано поміж двома брусами. Відвернувши ся від невдячної божниці, пішов він в напрямі до Йоппе. Але знечевя загрохотіла страшна буря понад небом, понад горбами й долинами, сонце померкло, неначе мало згаснути, чорна хмара нависла понад Єрусалимом, блискавка розколола скелю неодадалік Іскаріота, коли там багром зарум'янілі і осяяні три хрести, здавало ся, так страшно побільшали і рухали ся а три розп'яті з простертими раменами і кривавими руками та з заціпенілим зором посували ся насупротив апостола.

Збожеволілий з переляку, кинув ся Юда лицем до землі і закутав ся в плащ.

* * *

Він пробудив ся аж вечером. В цїлій природі була могильна тишина. Він

не мав уже відваги глянути в напрямі Кальварийської гори. Велика тишина тривожила єго. Він бажав з кимсь зустрінути ся, почути людський голос і побачити промінь милосердя на якимсь лиці. Він бояв ся ночи, непривітної ночи, яка наближалась. Він вертав у напрямі до Єрусалиму і утомлений присів на краю ліса.

Небавом засіяли зірки на небі а місяць кинув своїм сумним свѣтлом на поля вкриті синявою мракою. В напрямі з міста чутно було стукіт палиці по каміню, а небавом появил ся образ тіни. Згорблений, неначе в утечі перед проклинами, посіпшав якийсь чоловік. Рука, в якій держав палицю, рухала ся понукувана болестною волею. Путник перейшов мимо Юди, не спинивши ся.

— Агасвер! Агасвер! — кликав апостол.

Чоловік сей не відповідав а йшов мерщій дальше. Юда побіг за ним і просив:

— Агасвер, позволь, щоби я йшов з тобою! Де ти йдеш, і я піду; де будеш спочивати, там і я задержу ся. Я

буду твоім слугою, твоім невільником, вірною тобі собакою. Не покидай мене так самого в ночи.

— Я йду вельми далеко в Сирию, Єгипет, до Азії, на конець сьвта; я йду в Рим. Я не спочивати му, я не засну ніколи. Я не мав милосердя над Ісусом і відпокутую моє тверде серце паломництвом без цілі і без надії. Одначе кров праведника сего на моім чолі. А я кажу тобі, Юдо, що потопчу по дорозі всі змії, які на дорозі надіблю!

Путник щез у темряві; Юда бачив, як згубила ся тінь вічного бездомника; довго ще наслухував за щораз глухшим стукаєм палиці. Тоді зближив ся ще раз боязко до Єрусалима. Поза мійскими мурами в глибині яру знав в н деякі звалища, в яких переховували ся злодії і злочинці. Може найшов би він в тих звалищах пристановище до сходу сонця і якого приятеля.

* * *

Скрізь щелину дверий продирав ся промінь свѣтла. Юда заглянув туди і побачив при свѣтлі каганця підпертого

